

Miljö- och Energidepartementet

Att: Jan-Olof Lundgren

Remiss avseende Energimarknadsinspektionens rapport Funktionskrav på elmätare, dnr: M2015/2234/Ee

Elnätsupproret har anmodats att yttra sig över ovan angiven rapport.

Energimarknadsinspektionen har fått i uppdrag att ta fram förslag till krav som skall ställas på elmätare. De krav som ställs kräver ändring i ellagen, vilket framgår av förslaget. Det framgår dock inte varför kraven ställs och framförallt inte varför de ställs på nätbolagen.

1. Gränssnitt för att leverera effekt, mätarställning och produktion.
2. Mäta för varje fas spänning, ström. Energi samt aktiv och reaktiv effekt för uttag och inmatning av el, Detta för att möjliggöra lokal produktion.
3. Fjärravläsning.
4. 60 minuters avläsningsperiod med krav på omställning till 15 minuter.
5. Avbrottsregistrering längre än 3 minuter.
6. Larm vid noll-fel.
7. Kunna uppgradera mjukvara och ändra inställningar per fjärr.
8. Kunna spännings-sätta och fråkoppla kunder via mätaren.

Generellt sägs att "funktionskraven skall underlätta information för att kunderna enklare skall kunna svara på marknadens prissignaler". Detta fördyrar mätningen och har inget med kraven på nätbolagen att mäta överförd energi att göra. Det är självklart en fråga för elhandelsbolagen och det finns redan idag i marknaden ett flertal utrustningar som med dagens mätare klarar att tillgodose det informationsunderlag som en aktiv kund kan kräva. Att då kräva att ALLA kunder skall ha tillgång till denna möjlighet är kostnadsdrivande och skäl saknas för detta.

Marknaden har som sagt redan ett antal lösningar;

"Mätarfunktionen är en viktig framtidsfråga och den är även kopplad till frågan om förbrukarflexibilitet. Det skall skapa aktiva konsumenter som kan agera utifrån prissignaler." Denna text finns på annat ställe i förslagen. Det är i grunden fel tänkt, då det inte är nätbolagens mätare som skall åstadkomma detta, det finns kommersiella lösningar.

På ett ställe står det i klartext "De som gynnas är kunderna. Elhandlarna och energitjänstmarknaden." Samma invändning här, det är inte nätbolagens mätning som skall ligga till grund, det är den utrustning som marknaden tillhandahåller i kombination med den nu befintliga elmätaren.

Synpunkter till de 8 huvudkraven.

1. Det kan inte vara nätbolagets uppgift att till ALLA kunder tillhandahålla en mätare som mäter effekt, mätarställning och produktion. Kunder som har egen produktion skall ha en speciell mätare. Merkostnaden för denna bör i rimlighets namn betalas av den som uppbär intäkterna av den levererade energin, det vill säga producenten. Alla nätkunder kommer INTE att bli producenter.

2. Samma invändning som ovan. Här införs ett antal krav som kan ses som en möjlighet att med stor precision kontrollera kvaliteten på nätet. Inget underlag visas som kan motivera detta långtgående krav. Sverige har idag ett mycket stabilt elnät med goda egenskaper, och den stora merkostnaden kan knappast motiveras av dålig kvalitet. Är skälet att man skall möjliggöra lokal produktion, skall denna typ av mätare finnas hos de som producerar energi och betalas av dessa. Om kostnaden för en elkund skall vara rättvis och rimlig kan det inte vara förenligt med att alla kunder skall subventionera en bråkdel av kundkretsen.

3. Ingen synpunkt till kravet på fjärravläsning.

4. Mätperiod 60 minuter är rimligt, men att kräva 15 minuter för nätbolagens behov av mätning kan inte vara rimligt. Elhandeln kan inte heller anses ha behov av detta. För nätbolagens nätberäkningar kan dock ett 15 minuters värde vara relevant. Detta löser man redan idag med att i nätstationerna mäta den totala lasten med 15 minuters upplösning. Större noggrannhet krävs inte vid nätdimensionering.

5. Avbrottsregistrering längre än 3 minuter är för att kunna uppfylla EI:s möjlighet att kontrollera kvalitetskraven på elnäten. Om detta inte belastar kostnaden för elkunderna är kravet rimligt. Frågan som bör ställas är varför kravet ställs då det redan i dag är krav nå nätbolagen att leverera dessa värden. Fungerar inte kvalitetskontrollen? Hur många kundklagomål har EI under ett år på detta? Det bör redovisas innan ytterligare krav läggs på treminutersrapportering.

6. Larm vid noll-fel i kundens anläggning är ett krav som flyttar ansvaret från ägaren av anläggningen till nätbolaget. Skulle ett noll-fel uppstå, anläggningen blir svårt skadad och nätbolagets utrustning ej fungerar, blir det en fråga som automatiskt flyttas till nätbolaget. Räcker det inte med att nätbolaget kontrollerar och övervakar sin anläggning för noll-fel??

7. Det måste vara ett val för nätbolaget att välja om man vill kombinera ett kundbesök med att uppgradera mjukvara och ändra inställningar. Detta kan inte vara ett krav som på något sätt förbättrar leverans- eller för den delen annan kvalitet. Det är enbart kostnadsdrivande.

8. Se ovan. Detta måste varje nätbolag få välja att själv hantera. Det ligger i denna en funktion som kan ge stora störningar för enskild kund utan att denna kan påverka detta. Generellt är det bra att kunna ha kontakt med kund vid frånslag och tillslag. Särskilt vid tillslag föreligger en stor risk att kunden lämnat anläggningen med vissa funktioner tillslagna utan att veta om det. Detta kan ge upphov till

skador och i värsta fall brand, men framförallt till diskussioner om ansvaret för förbrukningen.

Rent allmänt innehåller förslaget till krav saker som på intet sätt är tekniskt omöjliga med dagens teknik. Men bara för att det är möjligt skall de inte genomföras utan en konsekvensanalys. Här finns säkerhetsfrågor, integritetsfrågor och framförallt frågor av kostnadsdrivande karaktär. Om ovanstående krav skulle gå igenom blir det nödvändigt att byta ut alla mätarna i Sverige som sattes upp fram till och med 2010. Visserligen kan mätarna vara avskrivna 2020 men det innebär ju inget tvång att förstöra en väl fungerande mätstruktur. Svenska Elnätssupproret ser därför fram emot ett klarläggande varför funktioner som enbart skall betjäna elkund, elproducent och energitjänstmarknaden, skall läggas på nätbolagen. Lösningar bör tas fram av marknaden och kostnaderna för dessa bör tas av de kundgrupper som avser att nyttja möjligheterna.

Vi anser det också märkligt att Regeringen inte verkar förstå konsekvenserna av förslaget, då de inrymmer möjligheter för angripare att med IT-attacker slå ut samhällsviktig infrastruktur ifall det införs krav om att elmätare ska kunna spänningssättas och slås ifrån på fjärr. Hur kommer Staten i så fall ta ansvar för de kostnader som de säkerhetskrav, som därmed måste införas för att täppa igen denna potentiella sårbarhet? Kommer Regeringen ge FRA i uppdrag att bedriva aktiv IT-kontroll mot 170 elnätsföretag, och uppväger dessa kostnader verkligen den nytta som fjärrfrånkopplingsbra elmätare skulle medföra?

Gnosjöregionens Näringslivsbälte 15 juni 2015

Svenska Elnätssupproret

Gm/Eric Anderzon